

کار و تمرین ریاضی هفتم

دانش آموز ساخت کوش

کتابهای دو قلوی ریاضی هفتم

(کار و تمرین + ریاضی همراه)

تمرین‌های متنوع هدفدار و طبقه بندی شده به تفکیک هر درس

مقدمه ناشر

به نام او که هرچه داریم از اوست

این مجموعه برادر دو قلوی **کتاب جیبی ریاضی همراه هفتم** است. به عبارت بهتر انتشارات لوح برتر دو کتاب را در قالب یک بسته‌ی آموزشی به دانشآموزان هفتم ارایه کرده است. کتابی که اکنون در اختیار دارید **کار و تمرین ریاضی هفتم** نام دارد و با هدف افزایش مهارت حل تمرین و تثبیت یادگیری مفاهیم ریاضی طراحی شده است. هر فصل به بخش‌هایی تقسیم شده و برای هر بخش انواع سوالات صحیح – غلط، جای خالی، جور کردنی، چهارگزینه‌ای (تستی) و تشریحی از ساده به دشوار ارایه شده است. در پایان هر فصل دو آزمون تشریحی با بارم 20 نمره‌ای قرار گرفته تا به ارزیابی آموخته‌های دانشآموزان بپردازد. یکی از این آزمون‌ها دارای پاسخ تشریحی است تا دانشآموزان بتوانند برگه‌ی امتحانی خود را تصحیح کنند. دبیران گرامی می‌توانند از این آزمون‌ها برای امتحانات کلاسی استفاده کنند. کتاب **ریاضی همراه هفتم** که ضمیمه‌ی رایگان این کتاب است، با هدف آموزش سریع و آسان مفاهیم ریاضی به دانشآموزان طراحی شده است. شیوه و سبک آموزشی به کار رفته در این کتاب، به روش **یک صفحه آموزش و یک صفحه تمرین** است. به عبارت بهتر در صفحات زوج به آموزش ساده و آسان مفاهیم ریاضی مطابق با سرفصل‌های کتاب درسی پرداخته شده و در صفحات فرد تمرین‌های همان مبحث آموزشی با پاسخ‌های کاملاً تشریحی ارایه شده است. حمل آسان و قابلیت استفاده در موقعیت‌های مختلف از دیگر مزایای این کتاب کم حجم و مفید است. در واقع کتاب ریاضی همراه مجموعه‌ای از فلش‌کارت‌های دسته‌بندی شده و منظم است که به صورت کتاب درآمده و به عنوان برادر دو قلوی کوچک‌تر، ضمیمه‌ی رایگان این کتاب شده است. بنابراین تمام کتاب‌فروشی‌ها موظف هستند که به همراه این کتاب کتاب ریاضی هفتم را رایگان در اختیار دانشآموزان قرار دهند.

با تشکر و سپاس
صادق گرجی
مدیر انتشارات لوح برتر

فهرست مطالب

7	.....	فصل اول - راهبردهای حل مسئله
8	.....	○ راهبرد رسم شکل
10	.....	○ راهبرد الگوسازی
11	.....	○ راهبرد حذف حالت‌های نامطلوب
12	.....	○ راهبرد الگویابی
13	.....	○ راهبرد حدس و آزمایش
14	.....	○ راهبرد تبدیل یک مسئله به زیر مسئله
15	.....	○ راهبرد نمادین
17	.....	فصل دوم - عددهای صحیح
18	.....	○ عددهای علامتدار، جمع و تفریق اعداد صحیح
26	.....	○ ضرب و تقسیم عددهای صحیح
31	.....	○ مرور فصل
37	.....	○ آزمون تشریحی شماره (1)
40	.....	○ آزمون تشریحی شماره (2)
43	.....	○ پاسخنامه آزمون تشریحی شماره (1)
45	.....	○ سؤالات تكمیلی و سطح بالاتر
47	.....	فصل سوم - جبر و معادله
48	.....	○ الگوهای عددی، عبارت‌های جبری، مقدار عددی عبارت
53	.....	○ معادله
56	.....	○ مرور فصل
63	.....	○ آزمون تشریحی شماره (1)
66	.....	○ آزمون تشریحی شماره (2)
69	.....	○ پاسخنامه آزمون تشریحی شماره (2)
71	.....	○ سؤالات تكمیلی و سطح بالاتر
75	.....	فصل چهارم - هندسه و استدلال
74	.....	○ روابط بین پاره خط‌ها، روابط بین زاویه‌ها
79	.....	○ تبدیلات هندسی، شکل‌های مساوی (همنهشت)
84	.....	○ مرور فصل
92	.....	○ آزمون تشریحی شماره (1)
95	.....	○ آزمون تشریحی شماره (2)
99	.....	○ پاسخنامه آزمون تشریحی شماره (2)
100	.....	○ سؤالات تكمیلی و سطح بالاتر

105	فصل پنجم – شمارنده‌ها و اعداد اول
106	○ عدد اول و شمارنده‌ی اول
111	○ بزرگترین شمارنده و کوچکترین مضرب مشترک اعداد
115	○ مرور فصل
120	○ آزمون تشریحی شماره (1)
123	○ آزمون تشریحی شماره (2)
126	○ پاسخ‌نامه آزمون تشریحی شماره (2)
128	○ سؤالات تکمیلی و سطح بالاتر
145	فصل ششم – سطح و حجم
146	○ حجم‌های هندسی، محاسبه حجم‌های منشوری
153	○ مساحت جانبی و کل
156	○ مرور فصل
160	○ آزمون تشریحی شماره (1)
162	○ آزمون تشریحی شماره (2)
165	○ پاسخ‌نامه آزمون تشریحی شماره (2)
166	○ سؤالات تکمیلی و سطح بالاتر
169	فصل هفتم – توان و جذر
170	○ تعریف توان، محاسبه عبارت‌های توان‌دار، ساده کردن عبارت‌های توان‌دار
176	○ جذر و ریشه
181	○ مرور فصل
189	○ آزمون تشریحی شماره (1)
191	○ آزمون تشریحی شماره (2)
194	○ پاسخ‌نامه آزمون تشریحی شماره (2)
195	○ سؤالات تکمیلی و سطح بالاتر
197	فصل هشتم – بردار و مختصات
198	○ پاره خط جهت‌دار، بردارهای مساوی و قرینه، مختصات، بردار انتقال
210	○ مرور فصل
218	○ آزمون تشریحی شماره (1)
222	○ آزمون تشریحی شماره (2)
226	○ پاسخ‌نامه آزمون تشریحی شماره (2)
228	○ سؤالات تکمیلی و سطح بالاتر
231	فصل نهم – آمار و احتمال
232	○ جمع‌آوری و نمایش داده‌ها و نمودارها و تفسیر نتیجه‌ها
239	○ احتمال و تجربه
245	○ مرور فصل
255	○ آزمون تشریحی شماره (1)
259	○ آزمون تشریحی شماره (2)
263	○ پاسخ‌نامه آزمون تشریحی شماره (1)
265	○ سؤالات تکمیلی و سطح بالاتر

راهنمای استفاده از کتاب‌های دو قلوی ریاضی هفتم

(کتاب همراه ریاضی هفتم + کتاب کار و تمرین ریاضی هفتم)

این بسته آموزشی با نام **برادران دوقلوی ریاضی هفتم** شامل دو جلد کتاب است. جلد اول؛ کار و تمرین ریاضی هفتم و جلد دوم؛ ریاضی همراه هفتم نام دارد. کار و تمرین، کتابی رحلی و ریاضی همراه، کتابی جیبی است. مراحل زیر نحوه‌ی استفاده از این بسته آموزشی را بیان می‌کند.

تذکر مهم: مراحل زیر باید پس از توجه کامل دانش‌آموز به تدریس کتاب درسی، توسط دبیر انجام شود.

- 1- مطالعه‌ی آموزش مفاهیم ریاضی در صفحات زوج کتاب ریاضی همراه
- 2- حل تمرین‌های ارایه شده در صفحات فرد کتاب ریاضی همراه
- 3- بررسی و مقایسه‌ی پاسخ‌های خود با پاسخ‌های تشریحی ارایه شده در صفحات زوج کتاب ریاضی همراه و برطرف کردن اشکالات درسی خود به کمک دبیر و یا هم‌کلاسی‌ها
- 4- مراجعه به کتاب کار و تمرین ریاضی هفتم (همین کتاب) و حل بعضی از تمرین‌های آن
(به شما پیشنهاد می‌کنیم ابتدا تمرین‌های فرد را حل کنید و دور شماره‌ی سؤالاتی که حل کرده‌اید، دایره بکشید.)
- 5- بررسی و مقایسه‌ی پاسخ‌های خود و برطرف کردن اشکالات آن‌ها به کمک دبیر و یا هم‌کلاسی‌ها
- 6- مراجعه به کتاب کار و تمرین ریاضی هفتم (همین کتاب) و حل سایر تمرین‌های آن
(تذکر: در این مرحله تمرین‌های حل نشده را حل کنید. چون قبلاً تمرین‌های حل شده را مشخص کرده‌اید، در انتخاب تمرین‌ها با مشکل مواجه نخواهید شد.)
- 7- بررسی مجدد پاسخ‌های خود و برطرف کردن اشکالات آن‌ها به کمک دبیر و یا هم‌کلاسی‌ها
- 8- پاسخ دادن به سؤالات تکمیلی و سطح بالاتر همین کتاب
- 9- پاسخ‌گویی به آزمون‌های تشریحی شماره 1 و 2 همین کتاب در قالب یک امتحان فرضی در منزل و یا مدرسه
- 10- تصحیح برگه‌ی امتحانی خود از روی پاسخ تشریحی موجود در همین کتاب و تعیین اشکالات درسی و برطرف کردن آن‌ها به کمک دبیر و هم‌کلاسی‌ها
- 11- مرور مطالب آموزشی به وسیله‌ی کتاب ریاضی همراه در ساعات تفریح و قبل از امتحان مدرسه و یا سایر موقعیت‌ها به منظور تثبیت یادگیری و افزایش آمادگی برای شرکت در امتحان
امیدواریم این بسته آموزشی بتواند به نیازهای آموزشی دانش‌آموزان عزیز پاسخ دهد و مورد تأیید دبیران فرهیخته و گرامی قرار گیرد.

کتاب کار و تمرین ریاضی هفتم + کتاب همراه ریاضی هفتم = یادگیری عمیق و پایدار مفاهیم ریاضی

فصل اول

راهبردهای حل مسئله

$$\frac{\% + () \sqrt{=} + () \%}{\% - \sqrt{=}}$$

- 8 ..... ○ راهبرد رسم شکل
- 10 ..... ○ راهبرد الگوسازی
- 11 ..... ○ راهبرد حذف حالت های نامطلوب
- 12 ..... ○ راهبرد الگویابی
- 13 ..... ○ راهبرد حدس و آزمایش
- 14 ..... ○ راهبرد تبدیل یک مسئله به زیر مسئله
- 15 ..... ○ راهبرد نمادین

سؤالات راهبرد رسم شکل

۱- اگر ۵ نفر در یک مهمانی یکدیگر را ملاقات کنند و دو به دو با هم دست بدهنند، عمل دست دادن روی هم چند بار تکرار می‌شود؟

۲- مرتضی در طبقه وسط یک فروشگاه است. او ابتدا برای خرید پوشک ۳ طبقه بالا رفت؛ سپس ۵ طبقه پایین آمد تا لوازم خانگی خرید کند. بعد ۶ طبقه بالا رفت تا در قسمت مواد غذایی خرید کند و سپس ۱۰ طبقه پایین آمد و از در خروجی که در طبقه اول بود خارج شد. بگویید این فروشگاه چند طبقه دارد؟

۳- در یک آزمایشگاه ۸ مورچه و هشت پا وجود دارند. اگر تعداد پاهای آن‌ها روی هم ۵۸ پا باشد، در این آزمایشگاه چند مورچه و چند هشت پا وجود دارد؟ (مورچه ۶ پا دارد)

۴- کشاورزی $\frac{1}{4}$ زمین خود را گندم و $\frac{2}{3}$ آن را جو کاشت و در بقیه‌ی زمین صیفی کاشت. اگر مساحت زیر کشت گندم ۹۰۰۰ مترمربع باشد،
الف) مساحت کل زمین چند متر مربع است؟

ب) مساحت زمین زیر کشت جو و صیفی را حساب کنید؟

5- توبی را از ارتفاع 27 متری سطح زمین رها کردیم. پس از زمین خوردن ثلث ارتفاع قبلی خود بالا آمد. این توب از لحظه‌ی رها شدن تا سومین مرتبه‌ای که به زمین برخورد می‌کند، چند متر حرکت کرده است؟

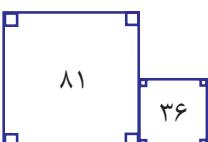
6- در یک تالار عروسی هر میز را برای 8 نفر می‌چینند. این تالار 50 میز دارد.

الف) 3 میز را برای چند نفر می‌چینند؟

ب) 7 میز را برای چند نفر می‌چینند؟

ج) 10 میز را برای چند نفر می‌چینند؟

7- یک رومیزی به شکل دایره و به قطر 2 متر داریم. می‌خواهیم دور تا دور آن را سه بار تور بدوزیم. به چند متر تور نیاز داریم؟

81

36

9- آقای احمدی یک قالی به طول $8/25$ و عرض $5/25$ متر را طوری در اتاق دخترش پنهن کرد که قالی از هر طرف $0/5$ متر با دیوار فاصله داشت. اگر او بخواهد فضای خالی اتاق را با کف پوش‌های مربع شکل به ضلع $0/25$ متر پر کند، به چند کف پوش نیاز دارد؟

سؤالات راهبرد الگو سازی

1- دو عدد طبیعی بنویسید که حاصل ضرب آنها 32 و حاصل جمع آنها کمترین مقدار ممکن باشد؟

2- مساحت یک مستطیل 48 سانتی‌متر مربع است. اگر طول و عرض مستطیل اعداد طبیعی باشند،

(الف) چند مستطیل با این مساحت وجود دارد؟

(ب) کدام مستطیل کمترین محیط را دارد؟

3- در شکل مقابل نام تمام پاره خطها و تمام نیم خطها را بنویسید.

4- با سکه‌های 25، 50 و 100 تومانی به چند حالت می‌توان 600 تومان درست کرد؟

5- مریم، لیلا، آمنه، خدیجه، مژگان و فرشته می‌خواهند از کلاس بیرون بروند. همه حالت‌های ممکن برای خارج شدن آنها را بنویسید.

6- محمد مهدی 4000 تومان دارد. می‌خواهد اجنبایی به قیمت 500، 1000 و 1500 تومانی بخرد. تمامی راههایی را که او می‌تواند همه پولش را خرج کند بنویسید.

7- سعید 107 تومان پول دارد. او می‌خواهد تعدادی مداد 2، 5 و 10 ریالی بخرد، اگر قرار باشد او از هر مداد حداقل یکی خریداری کند، حداکثر چند مداد می‌تواند بخرد؟

سؤالات راهبرد حذف حالت‌های نامطلوب

1- مجموع سن سه نفر، 14 و حاصل ضرب آن‌ها 42 می‌باشد. سن کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین فرد را بیابید.

2- حاصل ضرب 3 عدد، 75 و حاصل جمع آن‌ها 13 می‌باشد. این سه عدد را بیابید.

3- دو زاویه متمم یکدیگرند. اگر زاویه بزرگ‌تر 2 برابر زاویه کوچک‌تر باشد، اندازه هر دو زاویه را به دست آورید.

4- حاصل ضرب 4 عدد، 60 و حاصل جمع آن‌ها 13 می‌باشد. این چهار عدد را بیابید.

5- زهره تعداد خودکارهایش را می‌شمارد. وقتی آن‌ها را 5 تا 5 تا و یا سه تا می‌شمارد، دو خودکار باقی می‌ماند ولی وقتی آن‌ها را 7 تا 7 تا می‌شمارد، 5 خودکار باقی می‌ماند. زهره چند خودکار دارد؟

6- اگر از یک کارتون هر بار دو تا شیرین عسل برداریم، یک شیرین عسل باقی خواهد ماند. اگر هر بار سه، چهار، پنج یا شش شیرین عسل برداریم، آن‌گاه دو، سه، چهار، پنج شیرین عسل در کارتون باقی می‌ماند. اگر هر بار هفت تا از آن‌ها را برداریم، هیچ شیرین عسلی در کارتون باقی نمی‌ماند. کمترین تعداد شیرین عسل‌هایی را که می‌توانستیم در کارتون داشته باشیم را بیابید.

7- از بین اعداد 1 تا 40، چند عدد بر 3 بخش‌پذیر هستند؟

سؤالات راهبرد الگویابی

۱- سه جمله بعدی هر یک از الگوهای زیر را بنویسید.

(الف) ۲, ۵, ۱۰, ۱۷, ۲۶, ..., ..., ...

(ب) ۱, ۱۱, ۱۰۱, ۱۰۰۱, ..., ..., ...

(ج) ۱, ۱۱, ۱۱۱, ۱۱۱۱, ..., ..., ...

(د) ۱, ۴, ۷, ۱۰, ..., ..., ...

۲- با توجه به شکل زیر در شکل پنجاه و چهارم، چند ستاره وجود دارد؟

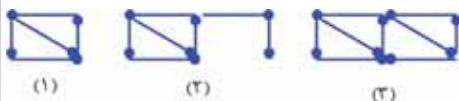
۳- اعداد ۱ تا ۱۱ را در دایره‌ها طوری قرار دهید که حاصل جمع اعداد دایره‌هایی که روی خط راست قرار دارند، برابر با ۱۸ باشد.

۴- نهمین عدد از این دنباله کدام است؟

۳, ۸, ۱۳, ۱۸, ...

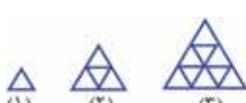
۵- در شکل ۲۵ آم چند چوب کبریت وجود دارد؟

۶- یک ۸ ضلعی چند قطر دارد؟

۱, ۸, ۲۷, ...

۷- دهمین عدد از این دنباله چند است؟

۸- محیط شکل هزارم چند واحد است؟

سؤالات راهبرد حدس و آزمایش

۱- علی کتابی را با ۱۰٪ تخفیف، به مبلغ ۴۵۰۰ تومان خریداری کرد. قیمت اولیه کتاب چقدر بوده است؟

۲- عددی دو رقمی بیابید که اگر ترتیب ارقام آن را برعکس کرده و با عدد اولیه جمع کنیم، حاصل جمع برابر ۱۶۵ شود. این مسئله چند جواب دارد؟

۳- علی رضا یک دیوار را در ۱۰ ساعت نقاشی می‌کند و کمال همان دیوار را در ۱۵ ساعت رنگ می‌زند. اگر هر دو با هم مشغول به کار شوند، دیوار در چند ساعت رنگ می‌شود؟

۴- در یک کارگاه تولید اسباب بازی، ۳۰ ماشین و دوچرخه اسباب بازی وجود دارد. اگر تعداد چرخ‌های موجود در انبار ۸۰ باشد، با این تعداد چرخ چند دوچرخه و چند ماشین می‌توان تولید کرد؟

۵- دو زاویه مکمل یکدیگرند. اگر یکی از زاویه‌ها از دو برابر زاویه دیگر ۱۰ درجه بیشتر باشد، اندازه هر زاویه را به دست آورید.

۶- در جای خالی چه عددی می‌توان قرار داد؟

$$\square \times 8 - 5 = 59 \quad \Delta \times \bigcirc + 8 = 26 \quad \square \times \bigcirc - \Delta \times \square = 7$$

۷- پدر مهرداد هنگام تولد او ۳۰ سال داشت و اکنون، مجموع سن آن‌ها ۴۰ سال است. سن مهرداد چقدر است؟

سؤالات راهبرد تبدیل یک مسئله به زیرمسئله

۱- در یک سالن سینما که $\frac{1}{3}$ آن پر بود، $\frac{1}{8}$ دختر و $\frac{1}{5}$ پسر، 25% زن و 68 نفر مرد حضور داشتند. این سینما دارای چند صندلی است؟

۲- در یک مدرسه $\frac{1}{8}$ دانشآموزان به اردو رفته‌اند و $\frac{1}{3}$ آن‌ها نیز در آزمون نمونه شرکت کرده‌اند و بقیه دانشآموزان که 130 نفرند، در مدرسه مانده‌اند. چند نفر از دانشآموزان به اردو رفته‌اند؟

۳- زهرا در یک ساعت 10 صفحه از کتاب درسی را می‌خواند. او باید برای امتحان، یک کتاب 120 صفحه‌ای را بخواند. اگر او 7 ساعت مطالعه کرده باشد، چند صفحه از کتاب باقی مانده است؟

۴- مهدی با $\frac{5}{7}$ پول خود، 4 دفتر 90 تومانی خریده است. نصف پول مهدی چند تومان است؟

۵- میوه فروشی 30 کیلو سیب به قیمت هر کیلو 500 تومان و 40 کیلو پرتقال به قیمت هر کیلو 800 تومان می‌خرد و خودش سیب را کیلویی 700 تومان و پرتقال را کیلویی 1000 تومان می‌فروشد. او چند تومان سود می‌کند؟

۶- محمد 5000 تومان پول داشت. خمس آن را خرج کرد و با نصف باقی‌مانده یک کتاب خرید. در طول راه ربع باقی‌مانده‌ی پولش را گم کرد. باقی‌مانده‌ی پول را در قلک انداخت تا پس انداز کند. محمد چند تومان پول در قلک انداخته است؟

سؤالات راهبرد نمادین

۱- اگر به سه برابر عددی چهار واحد اضافه کنیم، حاصل ۲۸ می‌شود. آن عدد چیست؟

۲- مساحت مستطیلی را که طول آن دو برابر عرضش باشد و محیط آن ۳۴۸ سانتی‌متر باشد حساب کنید.

۳- حاصل عبارت مقابل را به دست آورید.

$$1\frac{1}{5} \times 1\frac{1}{6} \times 1\frac{1}{7} \times \dots \times 1\frac{1}{78} =$$

۴- اگر به ۱۲ برابر عددی ۶۸ واحد اضافه کنیم، حاصل ۱۶۴ می‌شود. آن عدد چیست؟

۵- مهدی از یک مغازه لوازم التحریر ۷ دفتر خرید و ۱۰۰۰۰ تومان به فروشنده داد و سپس ۹۰۰ تومان پس گرفت. قیمت هر دفتر چند تومان بوده است؟

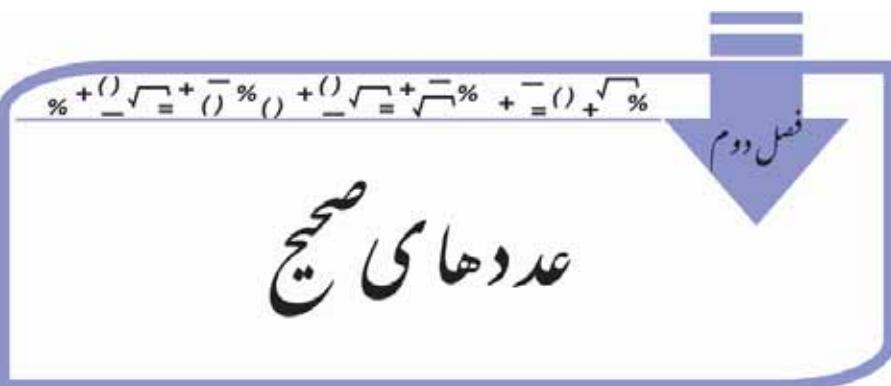
۶- می‌خواهیم یک پرچم را در وسط زمینی که به شکل لوزی است قرار دهیم به‌طوری که از چهار گوشه آن به یک فاصله باشد. محل پرچم را تعیین کنید.

-7- لیلا به طور متوسط در هر ساعت 12 صفحه از کتابی را می خواند. اگر این کتاب 180 صفحه داشته باشد، او چند ساعتیه این کتاب را تمام می کند؟

-8- حاصل عبارت مقابل را به دست آورید.

$$\frac{8-1}{6} \times \frac{8-2}{6} \times \frac{8-3}{6} \times \dots \times \frac{8-8}{6} = ?$$

$$\frac{\% + () \sqrt{=} + () \%}{\underline{\underline{\quad}}}$$

- عدد های علامت دار، جمع و تفریق اعداد صحیح 18
- ضرب و تقسیم عدد های صحیح 26
- مرور فصل 31
- آزمون تشریحی شماره (1) 37
- آزمون تشریحی شماره (2) 40
- پاسخ نامه آزمون تشریحی شماره (1) 43
- سوالات تکمیلی و سطح بالاتر 45

A. درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

☐ ن	☐ ص	- 1 هر عدد صحیح مثبت از هر عدد صحیح منفی، کوچکتر است.
☐ غ	☐ ص	- 2 عدد صفر از تمام اعداد منفی کوچکتر است.
☐ غ	☐ ص	- 3 بزرگ‌ترین عدد منفی دو رقمی عدد 11- است.
☐ غ	☐ ص	- 4 عدد 11- یک واحد از عدد 12- کوچکتر است.
☐ غ	☐ ص	- 5 قرینه هر عدد از خود آن عدد کوچکتر است.
☐ غ	☐ ص	- 6 صفر عدد صحیح مثبت است.
☐ غ	☐ ص	- 7 عدد 17- حاصل $(-7) - (-10)$ است.
☐ غ	☐ ص	- 8 عدد 35- از 7+ کوچکتر است.
☐ غ	☐ ص	- 9 هر عدد طبیعی یک عدد صحیح مثبت است.
☐ غ	☐ ص	- 10 بزرگ‌ترین عدد صحیح منفی، نامشخص است.

B. جاهای خالی را با کلمه یا عدد مناسب پر کنید.

- 1 عدد (-7) از قرینه‌اش ..... است.
- 2 حاصل جمع دو عدد صحیح، عددی ..... است.
- 3 حاصل جمع دو عدد منفی، عددی ..... است.
- 4 حاصل عبارت $2 - 3 - (+5)$ ..... برابر با ..... است.
- 5 در تساوی $9 - \square = 5$ به جای $\square$ عدد ..... قرار دارد.
- 6 روی محور عددهای صحیح هرچه به سمت ..... حرکت کنیم، اعداد کوچکتر می‌شوند.
- 7 اعداد صحیح، از اعداد طبیعی، صفر و اعداد ..... تشکیل یافته است.
- 8 حاصل $((-8) - (-8))$ ..... برابر است با .....
- 9 گسترده عدد 99- برابر است با .....
- 10 قرینه‌ی قرینه‌ی عدد 4- برابر است با .....

چورکردنی

C. جملات ستون A را به اعداد یا کلمات مناسب در ستون B وصل نمایید.

B	A
-9	1- عدد بزرگ‌تر از 3 است.
-4	2- بزرگ‌ترین عدد منفی یک رقمی است.
0	3- حاصل عبارت $6+12-3$ است.
+2	4- عددی که علامت ندارد.
-2	5- عدد بعدی $-4, -1$ است.
-1	

چهار گزینه‌ای «تستی»

D. در هر یک از پرسش‌های زیر، گزینه‌ی صحیح را مشخص کنید.

-1 چند عدد صحیح مثبت بین 10 و 5 وجود دارد؟

10 (4)

9 (3)

15 (2)

5 (1)

-2 کدام یک از اعداد زیر از بقیه کوچک‌تر است؟

-33 (4)

-31 (3)

-30 (2)

-32 (1)

-3 مجموع عدد 12 با قرینه‌ی قرینه‌ی خودش برابر است با:

صفر (4)

-24 (3)

+24 (2)

-12 (1)

-4 حاصل عبارت $(-8)+(-5)+(-6)+(-7)+(-)$ برابر است با:

-4 (4)

+4 (3)

-26 (2)

+26 (1)

$$15 - 16 - 17 - 18 =$$

-5 حاصل عبارت مقابل کدام است؟

-46 (4)

-66 (3)

-36 (2)

-34 (1)

-6 مجموع بزرگ‌ترین عدد صحیح مثبت دو رقمی و کوچک‌ترین عدد صحیح منفی سه رقمی، کدام است؟

+1 (4)

-1 (3)

+900 (2)

-900 (1)

-7 تعداد اعداد صحیح یک رقمی منفی ..... است.

19 (4)

11 (3)

10 (2)

9 (1)

-8 حاصل جمع دو عدد صفر است؛ یعنی:

- (1) آن دو عدد حتماً صفر می‌باشند.
- (2) یکی از آن دو عدد صفر هستند.
- (3) یا هر دو عدد صفر هستند و یا قرینهٔ یکدیگرند.
- (4) آن دو عدد، حتماً قرینهٔ یکدیگرند.

-9 کدام دسته از اعداد زیر به ترتیب از کوچک به بزرگ نوشته شده‌اند؟

☐ -35	-37 و -3 و 5 و 9 و +13 (2)	☐ -4 و 0 و -6 و -5 و -10 و 0 (3)
☐ 3	-13 و -9 و -5 و -1 و 0 (4)	

-10 اگر عدد -1 را با و عدد $+1$ را با نمایش دهیم، کدام نماد عدد $+2$ را نشان می‌دهد؟

-11 قرینهٔ $-1 - (-5)$ را بدست آورید.

+6 (4)

-6 (3)

-4 (2)

4 (1)

E. سوالات تشریحی:

1- تساوی‌های زیر را کامل کنید.

الف) $+(-23) =$

و) $-(-48) =$

ب) $+(+24) =$

ز) $+(-32) =$

ج) $-(-(28)) =$

ط) $-(+(-(-10))) =$

د) $(-10) + (+38) = (-38) + ( ) =$

ط) $(-56) + 0 =$

ه) $(-30) + (+30) =$

ی) $43 + (-43) =$

2- در جای خالی علامت مناسب بگذارید. ($<$ = $>$)

(الف) $0 \square +2$

(د) $-3 \square 0$

(ز) $-2 \square -25$

(ب) $-3-4 \square -7$

(ه) $-(+2) \square +2$

(ح) $-(-3)) \square -3$

(ج) $5+(-8) \square 8-5$

(و) $-6+6 \square -2+2$

(ط) $-18 \square 18$

3- حاصل هریک از عبارت‌های زیر را روی محور نشان دهید.

(الف) $(+6)+(-5)=$

(ب) $(-9)+(+4)=$

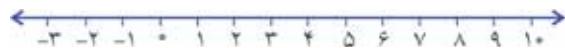

(ج) $(-5)+(-2)=$

4- تفریق‌های داده شده را به جمع تبدیل کنید و سپس روی محور نشان دهید.

(الف) $(+5)-(-3)=$

(ب) $(-2)-(-6)=$

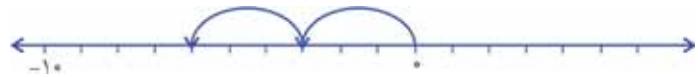
(ج) $(-8)-(+3)=$

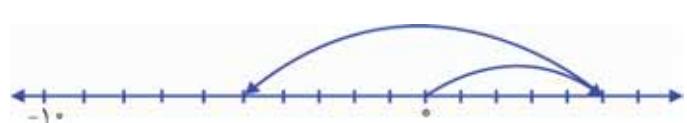

5- جمع مربوط به هر محور را بنویسید.

الف) $(\quad) + (\quad) = (\quad)$

ب) $(\quad) + (\quad) = (\quad)$

ج) $(\quad) + (\quad) + (\quad) = (\quad)$

6- حاصل عبارت‌های زیر را به روش مختصرنویسی بیابید.

الف) $(-5) + (-12) =$

ب) $(+6) + (+39) =$

ب) $(-100) + (+10) =$

ج) $(-83) + (+303) =$

ج) $-(-83) + 42 =$

د) $-23 - (-12) - 39 =$

د) $-(11) + (-12) - (-13) =$

ه) $-4 - 3 - 10 + 8 =$

ه) $-6 - 4 - 8 + 18 =$

ک) $-90 + 10 - 100 =$

و) $(-56) + 0 =$

ل) $(-64) + (+64) =$

7- جدول‌های ارزش مکانی زیر را کامل کنید و حاصل را بیابید.

الف) $-28 + 39 =$

ب) $+331 - 119 =$

دھگان	پکان
- ۲	۸
+ ۳	۹

دھگان	صدگان	پکان
+ ۳	+ ۳	+ ۱
- ۱	- ۱	- ۹

ج) $-12 - 13 - 4 =$

دھگان		بکان
-	1	2
-	1	3
-		4

د) $+32 + (-48) = +32 - 48 =$

دھگان		بکان
-		
-		

ه) $-56 - (-18) = -56 + 18$

دھگان		بکان
-		
-		

و) $-100 + 20 + 8 =$

دھگان		صدگان	بکان
-			
-			

8 در جای خالی عدد مناسب بگذارید.

الف) $-5 + \square = -8$

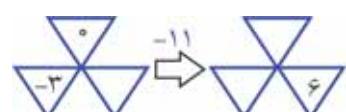
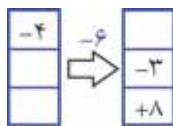
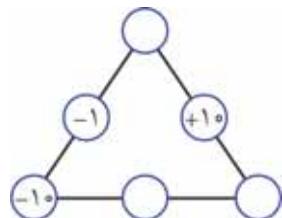
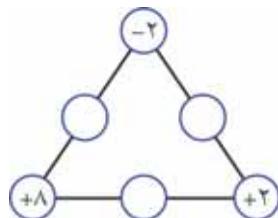
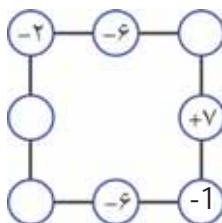
ب) $+10 + \square = +13$

ج) $+8 + \square = -2$

د) $-6 + (-3) + \square = -14$

ه) $-(-10) - (+8) + \square = -11$

و) $\square + (-10) - 90 = +3$

-9- گسترده اعداد زیر را بنویسید.

(الف) $+24 =$

(ج) $-302 =$

(ب) $-438 =$

(د) $+3081 =$

-10- جدول زیر را کامل کنید.

عبارت	حاصل به صورت تقریبی	حاصل دقیق به کمک ماشین حساب
$-768 + 304$		
$298 - 130$		
$-897 - 208$		
$-32 + 53$		
$-659 + 290$		
$314 - 527$		
$934 - 100$		

F. مسئله‌های زیر را حل کنید.

1- دمای هوای کرج 8 درجه زیر صفر و دمای هوای دماوند 11 درجه سردتر از کرج است. دمای هوای دماوند را به دست آورید.

2- دمای هوای فیروزکوه 13 درجه زیر صفر و دمای هوای ورامین 8 درجه گرم‌تر از فیروزکوه است. دمای هوای ورامین را به دست آورید.

3- جسمی به دمای $+5$ درجه را داخل سرخانه‌ای به دمای -20 - درجه قرار داده‌ایم. دمای این جسم چند درجه سرد‌تر می‌شود؟

4- مهرداد از طبقه‌ی چهارم سوار آسانسور شد و سپس 2 طبقه پایین آمد و از آنجا 3 طبقه بالاتر رفت. حالا مهرداد در کدام طبقه قرار دارد؟

5- دمای هوای رباطکریم 7 درجه زیر صفر و دمای هوای دماوند 2 برابر سردتر از آن است. دمای هوای دماوند چند درجه است؟

6- دمای هوای مشهد 25 درجه زیر صفر و دمای هوای Zahedan 5 درجه بالای صفر است. میانگین دمای هوای هر دو شهر را به دست آورید.

7- کبوتری در ارتفاع 12 متری سطح زمین پرواز می‌کند. عقابی 20 متر بالاتر از این کبوتر پرواز می‌کند. اگر شاهینی 5 متر پایین‌تر از عقاب پرواز کند، ارتفاع شاهین را نسبت به سطح زمین حساب کنید.

A. درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

☐ غ	☐ ص
☐ غ	☐ ص
☐ غ	☐ ص
☐ غ	☐ ص
☐ غ	☐ ص

- حاصل ضرب یک عدد مثبت در یک عدد منفی، عددی مثبت است. 1
- میانگین دو عدد صحیح منفی، عددی منفی است. 2
- حاصل ضرب یک عدد طبیعی در یک عدد صحیح، عددی طبیعی است. 3
- ربع عدد 24 عدد 6 است. 4
- حاصل ضرب هر عدد صحیح در قرینه‌اش صفر است. 5

B. جاهای خالی را با کلمه یا عدد مناسب پر کنید.

- حاصل تقسیم هر عدد صحیح در 1 برابر با ..... می‌شود. 1
- حاصل ضرب هر عدد صحیح در صفر برابر با ..... است. 2
- حاصل عبارت $(-7) \times (-3)$ مساوی ..... است. 3
- حاصل تقسیم هر عدد صحیح بر خودش مساوی ..... است. 4
- حاصل تقسیم هر عدد منفی بر یک عدد طبیعی، عددی ..... است. (صحیح - طبیعی) 5

C. جملات ستون A را به اعداد یا کلمات مناسب در ستون B وصل نمایید.

B	A
قرینه‌ی عدد	1- جواب عبارت $(-2) \div (-2)$ است.
عدد صحیح منفی	2- حاصل ضرب دو عدد صحیح منفی است.
+1	
عدد طبیعی	3- اگر حاصل ضرب دو عدد صحیح صفر شود، حتماً یکی از آنها ..... است.
-4	
-1	
خود عدد	4- حاصل تقسیم هر عدد بر (-1) برابر با ..... است.
+4	
صفر	

چهار کیفیتی «تستی»

D. در هر یک از پرسش‌های زیر، گزینه‌ی صحیح را مشخص کنید.

- اگر حاصل ضرب دو عدد صحیح منفی، عددی مثبت شود، حاصل تقسیم همان دو عدد، عددی ..... است.

(-1) (4)

(3) مثبت

(2) صفر

(1) منفی

$$\square \div -6 = (+9)$$

+54 (4)

-36 (3)

- به جای مریع عدد مناسب قرار دهید.

-54 (2) +36 (1)

$$-(-5) \div (+5) = \square$$

-1 (4)

صفر (3)

- حاصل عبارت مقابله کدام گزینه است؟

-25 (2) +1 (1)

$$-(-4) \div \square = -1$$

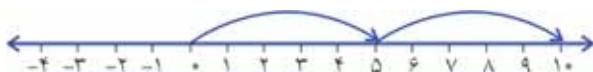
-4 (4)

+1 (3)

- جواب عبارت مقابله کدام است؟

+4 (2) -1 (1)

- ضرب متناظر با محور مقابله، کدام گزینه است؟

5 × (-2) (1)

-2 × (-5) (2)

2 × (+5) (3)

-2 × (+5) (4)

- میانگین دو عدد (5) و (-23) کدام گزینه است؟

+14 (4)

+9 (3)

-14 (2) -9 (1)

- دمای هوای تهران 4 درجه بالای صفر و دمای هوای بندرعباس 3 برابر دمای هوای تهران است. میانگین دمای هوای دو شهر را پیدا کنید.

+8 (4)

+3/5 (3)

+16 (2) -8 (1)

$$[-24 \div (-4 \div (-2))] \times [-24 \div (+4)] =$$

+72 (4)

+18 (3)

- حاصل عبارت مقابله کدام است؟

-72 (2) -18 (1)

$$(18-1) \times (18-2) \times (18-3) \times \dots \times (18-18) = ?$$

45678 (2)

صفر (4)

- حاصل عبارت مقابله کدام گزینه است؟

-45678 (1)

17 \times 16 \times 15 \times \dots \times 1 (3)

$$(1-2) \times (2-3) \times \dots \times (9-10) =$$

صفر (4)

+1 (3)

- حاصل عبارت مقابله کدام گزینه است؟

-224 (2) -1 (1)

- حاصل ضرب تمامی اعداد صحیح یک رقمی، کدام است؟

صفر (4)

+8903 (3)

-257 (2) -7453 (1)

E. سؤالات تشریحی:

1- جدول‌های زیر را کامل کنید.

$\times$	+5	-6
-3		
+4		

$\div$	-6	+4
-12		
+36		

2- حاصل عبارت‌های زیر را به دست آورید.

(الف) $(-2) \times (-3) \times (-4) =$

(ب) $(+2) \times (-3) \times (+4) \times (-5) =$

(ج) $[(-10) \div (-5)] \times [(-8) \div (-4)] =$

(د) $(-1) \times (-1) \times (-1) \times (-1) =$

(ه) $-[(-5) \times (+4)] \div (-1-10) =$

(و) $(-8) \times (-7) \times (-6) \times \dots \times 0 =$

-3- الگوهای عددی زیر را کامل کنید.

$$-3, -6, -9, \boxed{}, \boxed{}, \boxed{}, \boxed{}$$

$$-6, +12, -24, \boxed{}, \boxed{}, \boxed{}, \boxed{}$$

$$\boxed{}, \boxed{}, -40, -20, \boxed{}, \boxed{}$$

-4- دو عدد صحیح پیدا کنید که حاصل ضرب آن‌ها 40- و حاصل جمع آن‌ها، کمترین مقدار ممکن باشد.

-5- دو عدد صحیح بیابید که حاصل ضرب آن‌ها 24+ و حاصل جمع آن‌ها 11+ شود.

-6- حاصل جمع دو عدد صحیح 5- و حاصل ضرب آن‌ها 24- است. آن دو عدد کدامند؟

-7- حاصل عبارات زیر را به دست آورید.

(الف) $(-20) \div (-2) \times (-3) \div (-10) =$

(ب) $(-24) \div (-3) \div (-2) \times (+6) =$

(ج) $[-(-15) \times -3] \div [-(-3) \times (-5)] =$

(د) $[(-81) \div (-9)] \times [-36 \div (-9)] \div -(-2) =$

8- عبارت‌های زیر را تا حد امکان ساده کنید.

(الف) $\frac{-24}{-8} =$

(ب) $\frac{(+75) \times (-36)}{(-18) \times (-15)} =$

(ج) $\frac{(-26) \times (-42)}{(-49) \times (-65)} =$

(د) $\frac{(+121) \times (-34)}{-99 \times (-17)} =$

9- حاصل عبارت مقابله به ساده‌ترین صورت ممکن بنویسید.

$$\frac{-12 \times 12 \div 12 \div 12}{-39 \times (+39) \div (-39) \div (-39)} =$$

10- حاصل عبارت زیر را به دست آورید.

$$\frac{(-12 \times 12) \div (12 \times 12)}{(-39 \times 39) \div (-39 \times -39)} =$$

A. درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

☐ غ	☐ ص	- 1 حاصل ضرب اعداد صحیح مثبت، عددی مثبت است.
☐ غ	☐ ص	- 2 اگر تعداد اعداد منفی زوج باشد، حاصل ضرب آنها عددی منفی است.
☐ غ	☐ ص	- 3 حاصل تقسیم دو عدد صحیح که هم علامت نباشند، عددی منفی است.
☐ غ	☐ ص	- 4 حاصل تقسیم دو عدد بستگی به علامت عدد بزرگ‌تر دارد.
☐ غ	☐ ص	- 5 حاصل تقسیم هر عدد صحیح بر قرینه‌اش، صفر است.
☐ غ	☐ ص	- 6 حاصل ضرب 10 عدد صحیح در عدد صفر، عدد صفر است.
		- 7 عددی را در قرینه‌ی (-5) ضرب کرده و حاصل را بر 5 تقسیم می‌نماییم. حاصل برابر با خود آن عدد است.
☐ غ	☐ ص	- 8 حاصل عبارت $(-5) \div (-8) - (-24)$ عددی صحیح است.
☐ غ	☐ ص	- 9 هرچه از سمت چپ به عدد صفر نزدیک می‌شویم، اعداد بزرگ‌تر می‌شوند.
		- 10 مجموع تمام اعداد صحیح یک رقمی با کوچک‌ترین عدد صحیح دو رقمی، صفر است.
☐ غ	☐ ص	
☐ غ	☐ ص	- 11 در عبارت $\square - 8, -3, +1, +6, -2$ در مربع 24 قرار دارد.

B. جاهای خالی را با کلمه یا عدد مناسب پر کنید.

- 1 حاصل جمع هر عدد با قرینه‌اش، ضرب در خود آن عدد، عدد ..... است.
- 2 در محور اعداد صحیح هرچه به سمت چپ پیش می‌رویم اعداد ..... می‌شوند. (کوچک‌تر - بزرگ‌تر)
- 3 حاصل ضرب کوچک‌ترین عدد صحیح در بزرگ‌ترین عدد صحیح، عددی ..... است. (مثبت - منفی)
- 4 مجموع کوچک‌ترین عدد صحیح مثبت و بزرگ‌ترین عدد صحیح منفی برابر با ..... است.
- 5 مجموع هر عدد صحیح با صفر ..... می‌شود.
- 6 قرینه‌ی عدد 7 از قرینه‌ی عدد 3 ..... است. (بزرگ‌تر - کوچک‌تر)
- 7 حاصل عبارت $[(+25) - (+2)] \times (+20) - (-2)$ ..... برابر است با .....
- 8 حاصل عبارت $-1 - 8 + 6 \times -3 + 2 \div -1$ ..... عدد ..... است.
- 9 عددی را 8 برابر کرده و حاصل را بر 8 تقسیم می‌کنیم. قرینه‌ی آن عدد ..... است.
- 10 جواب عبارت $[19 - 17(5 - 3)] - 8$ عدد ..... است.

چهار گزینه‌ای «تسنی»

C. در هر یک از پرسش‌های زیر، گزینه‌ی صحیح را بیابید.

-1- تعداد اعداد صحیح بین 5 و -5 را بیابید.

-9 (4)

4 (3)

11 (2)

9 (1)

$$[(-16) \div (-4)] \times [(-56) \div (+8)] =$$

+21 (4)

-21 (3)

+36 (2)

-36 (1)

-3- مجموع اعداد صحیح بین -9 و +9 کدام است؟

صفر (4)

-91 (3)

45 (2)

+91 (1)

$$-100, -99, \dots, 99, 100, 101$$

صفر (4)

-1 (3)

1 (2)

101 (1)

-4- حاصل جمع عبارت مقابله کدام است؟

-5- دمای هوای اصفهان 8 درجه بالای صفر و شهرکرد 16 درجه سردهتر از نصف دمای اصفهان است. میانگین دمای هوای دو شهر را بیابید.

صفر (4)

-2 (3)

-4 (2)

-8 (1)

-6- جمع سه عدد صحیح متولی صفر است. آن سه عدد را بیابید.

-3 و 0 و 3 (2)

+2 و 0 و -2 (1)

(1-0), 0, (0+1) (4)

0 و 1 و 0 (3)

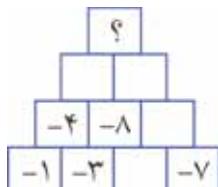
-7- به جای ؟ چه عددی قرار می‌گیرد؟

+8 (1)

+32 (2)

-8 (3)

-32 (4)

-8- میانگین سه عدد 19 و -9 و 14 چند برابر میانگین 14 و -6 و -2 است؟

5 (4)

4 (3)

3 (2)

2 (1)

$$(+50) \times (+49) \times \dots \times (-2) \times (-3) = ?$$

صفر (4)

-24000 (3)

78000 (2)

+24000 (1)

-9- حاصل عبارت روی رو کدام گزینه است؟

-9 (4)

-1 (3)

+1 (2)

-9 (1)

-10- حاصل عبارت $? = -(-(7-8))) - 3 + 5$ برابر است با:

+4 (4)

+20 (3)

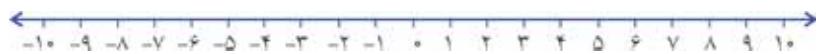
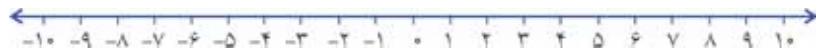
-4 (2)

-20 (1)

-11- قرینه‌ی حاصل عبارت $[-(-12+8)] - [-(-12+8)]$ کدام گزینه است؟

D. سؤالات تشریحی

1- حاصل عبارت $8 - 5 - (-2)$ را روی محور نشان دهید.2- حاصل ضرب $5 \times (-3)$ را روی محور نشان دهید.

3- حاصل عبارات زیر را به دست آورید.

(الف) $(16 - 9 + 1) \div (-2 \times 4) =$

(ب) $(-1 + 2 - 3 + 4) \times ((-36) \div (-6)) =$

(ج) $(-8 - 5 + 7) \times (-2 - (-7)) =$

(د) $-(-5 - 2) \times [(-8 + 4) \div (-2)] =$

(ه) $(-60 - 20) \div ((-17) \div (+3)) =$

(و) $(-10 \times -6) \div (-9 - 6) =$

4- حاصل عبارت مقابله را به دست آورید.

$$\frac{1}{5} - \frac{1}{5} \times \frac{1}{2} \div \frac{1}{2} + \frac{1}{2} =$$

5- حاصل عبارات زیر را به ساده‌ترین صورت بنویسید.

$$\text{(الف)} \frac{-12 + (-4) \times 2 - 4}{-2 \times (-4)} =$$

$$\text{(ب)} \frac{(-39) \times (-49) \times (-35)}{(+42) \times (+63)} =$$

$$\text{(ج)} \frac{-6 + 7 - (-8)}{-4 \times 2 - 1} =$$

$$\text{(د)} \frac{-5 - (+3)}{(-16) \div (-4)} =$$

6- نمودارهای زیر را کامل کنید.

$$-320 \xrightarrow{\div(-4)} \square \xrightarrow{\div(+5)} \square \xrightarrow{\div(-8)} \square \xrightarrow{\div(-2)} \square$$

$$420 \xrightarrow{\div(-10)} \square \xrightarrow{\div(-7)} \square \xrightarrow{\times(+9)} \square \xrightarrow{\times(-1)} \square$$

7- به وسیله‌ی یک یخچال دمای مایعی از $+10$ به -15 - درجه رسیده است. این مایع چند درجه سردتر شده است؟

8- دو عدد صحیح بنویسید که مجموع آن‌ها -12 - و حاصل ضرب آن‌ها 28 - باشد.

9- حاصل عبارت‌های زیر را به دست آورید.

$$\text{(الف)} +2 + 5 \times 3 - 4 =$$

$$\text{(ب)} 7 - 7 \div 7 \times 7 + 2 =$$

(ج) $5 - 5 \times 2 \times 3 + 2 \times 4 =$

(د) $-9 - (-(-7) - (-3)) =$

(ه) $(-4)(-3)(-2)(-1)(0) =$

(و) $(-3)(-2)(-1) - (-3)(-2)(-1) =$

10- بدون محاسبه‌ی عبارت‌های زیر، مثبت یا منفی بودن آن را تعیین کنید.

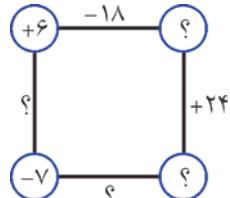
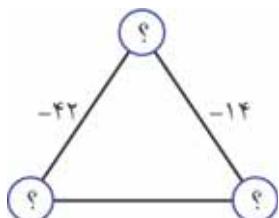
(الف) $(-1) \times (-2) \times (-3) \times \dots \times (-11) =$

(ب) $(-1) \times (+2) \times (-3) \times \dots \times (-17) \times (+18) =$

(ج) $-1 - 2 - 3 - 4 - 5 - \dots - 50 =$

(د) $(-256 + 171) \times (-91 \div -13) =$

11- حاصل ضرب عدددهای هر دو رأس، روی ضلع بین دو رأس نوشته شده است. جای خالی را کامل کنید.

12- در یک روز زمستانی دمای هوای مشهد 8 درجه زیر صفر و دمای هوای اهواز 24 درجه گرمتر از مشهد است:
الف) دمای هوای اهواز چند درجه است؟

ب) میانگین دمای هوای دو شهر را به دست آورید.

13- عقابی در ارتفاع 24 متری پرواز می‌کند و یک کوسه در عمق 20 متری در حال حرکت است. فاصله‌ی عقاب از کوسه چند متر است؟

14- دمای هوای ارومیه 14 درجه زیر صفر و دمای هوای زاهدان 28 درجه بالای صفر است. دمای هوای ارومیه از میانگین دمای هوای آن دو شهر چقدر سردتر است؟

15- میانگین دمای هوای دو شهر 4+ است. اگر دمای یکی از این شهرها 7- باشد، دمای هوای شهر دیگر را به دست آورید.

16- حاصل عبارت (394 - 456) را با استفاده از جدول ارزش مکانی به دست آورید.

آزمون تشریحی شماره (۱)

تاریخ آزمون:

کلاس:

نام و نام خانوادگی:

زمان: ۶۰ دقیقه

نام دبیر:

نام مدرسه:

پارم	متن سؤال	ردیف																		
1	<p>جاهای خالی را با کلمات یا اعداد مناسب پر کنید.</p> <p>(الف) حاصل تقسیم هر عدد بر قرینه‌اش عدد ..... است.</p> <p>(ب) حاصل جمع دو عدد منفی، عددی، ..... است.</p> <p>(ج) در محور اعداد صحیح هرچه به سمت راست محور حرکت کنیم، عددها ..... می‌شوند. (بزرگ‌تر - کوچک‌تر)</p> <p>(د) مجموع هر عدد با ..... عدد صفر می‌شود.</p>	-1																		
1	<p>جملات درست را با (✓) و جملات نادرست را با (✗) مشخص کنید.</p> <p>(الف) حاصل ضرب یک عدد طبیعی در یک عدد صحیح منفی، عددی طبیعی است. ☒</p> <p>(ب) قرینه‌ی قرینه‌ی هر عدد، با خود عدد برابر است. ☒</p> <p>(ج) اعداد صحیح منفی از صفر بزرگ‌ترند. ☒</p> <p>(د) بزرگ‌ترین عدد صحیح منفی، عدد ۱۰۰- است. ☒</p>	-2																		
	جملات ستون A را به اعداد یا کلمات مناسب در ستون B وصل نمایید.	-3																		
2	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; background-color: #4f81bd; color: white;">B</th> <th style="text-align: center; background-color: #4f81bd; color: white;">A</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">صحیح</td> <td style="text-align: center;">☐ $\div (-3) = (-8)$</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">-12</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">-5</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">طبیعی</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">-1</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">صفر</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">+24</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">-6</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>ب) از عدد ۹- سه واحد بزرگ‌تر است.</p> <p>ج) در هر عدد ضرب شود آن را قرینه می‌کند.</p> <p>د) حاصل ضرب دو عدد طبیعی، عددی ..... است.</p>	B	A	صحیح	☐ $\div (-3) = (-8)$	-12		-5		طبیعی		-1		صفر		+24		-6		
B	A																			
صحیح	☐ $\div (-3) = (-8)$																			
-12																				
-5																				
طبیعی																				
-1																				
صفر																				
+24																				
-6																				
2	<p>در هر یک از پرسش‌های زیر، گزینه‌ی صحیح را مشخص کنید.</p> <p>A. قرینه‌ی حاصل عبارت مقابل کدام گزینه است؟</p> <p>☒ $(-3) - (-8) \times (+4) = +29$ (4) ☐ -8 (3) ☐ -29 (2) ☒ $+8$ (1)</p> <p>B. کدام رابطه درست است؟</p> <p>☐ $-2041 < 0$ (2) ☐ $-(-7) = +7$ (1)</p> <p>☐ $0 \div (+5) = 5$ (4) ☐ $(-7) \times 0 = -7$ (3)</p>	-4																		

آزمون تشریحی شماره (۱)

تاریخ آزمون:

کلاس:

نام و نام خانوادگی:

زمان: ۶۰ دقیقه

نام دبیر:

نام مدرسه:

پارم	متن سؤال	ردیف																
	<p>C. میانگین اعداد -5 ، -6 ، $+12$ و $+15$ کدام است؟</p> <p>☐ $+7$ (4) ☐ $+4$ (3) ☐ -7 (2) ☐ -4 (1)</p> <p>D. از بین اعداد زیر، عدد صحیح را پیدا کنید.</p> <p>☐ 9 (4) ☐ $-\frac{2}{3}$ (3) ☐ $+0/25$ (2) ☐ $-7/1$ (1)</p>																	
1	<p>.....$\times$..... = ...</p> <p>(الف) برای محور زیر یک ضرب بنویسید.</p> <p>(ب) جمع مقابل را روی محور نشان دهید.</p>	-5																
1	<p>$-7 - (-7) \square 0$ $-1 \square -12$ مقایسه کنید. ($\Leftrightarrow$)</p> <p>$(-8) \times (+2) \square (-8) \div (-2)$ $-103 \square +103$</p>	-6																
1	<p>اعداد مقابل را از کوچک به بزرگ و به ترتیب از چپ به راست بنویسید.</p> <p>$-31, 25, 0, -8, +4, +1$</p>	-7																
2	<p>حاصل عبارات زیر را به دست آورید.</p> <p>(الف) $-3 - (-8 + 5) \times (+4) =$</p> <p>(ب) $[(-42) \div (-7)] \times [-8 + (+28)] =$</p>	-8																
1	<p>جدول مقابل را کامل کنید.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>صدگان</th> <th>دهگان</th> <th>یکان</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>1</td> <td>7</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>+</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		صدگان	دهگان	یکان	-	1	7	8	+	2	3	6					-9
	صدگان	دهگان	یکان															
-	1	7	8															
+	2	3	6															

آزمون تشریحی شماره (۱)

تاریخ آزمون:

کلاس:

نام و نام خانوادگی:

زمان: 60 دقیقه

نام دبیر:

نام مدرسه:

پارم	متن سوال	ردیف
0/75	$\frac{(-75) \times (+13)}{(-39) \times (-50)} =$ <p>کسر مقابل را ساده کنید.</p>	-10
0/75	$-724 =$ <p>گستردۀی عدد مقابل را بنویسید.</p>	-11
1/5	<p>الف) عدد -9 و $+11$ روی محور اعداد صحیح چند واحد با هم فاصله دارند؟</p> <p>ب) عدد قبل و عدد بعد از -38 کدام است؟</p>	-12
2	<p>دماهی هوای ورامین 7 درجه بالای صفر و دماهی هوای قم سه برابر آن است:</p> <p>الف) دماهی هوای قم چند درجه است؟</p> <p>ب) میانگین دماهی هوای دو شهر را به دست آورید.</p>	-13
1	<p>زهرا از طبقه‌ی پنجم یک ساختمان سوار بر آسانسور شده است. او ابتدا 4 طبقه به پایین می‌رود و سپس 7 طبقه بالا می‌آید و در نهایت 5 طبقه پایین می‌آید. زهرا اکنون در کدام طبقه است؟</p>	-14
1	$\frac{-1-2-3-4-5}{5-4-3-2-1} =$ <p>حاصل عبارت مقابل را بیابید.</p>	-15

آزمون تشریحی شماره (2)

تاریخ آزمون:

کلاس:

نام و نام خانوادگی:

زمان: 60 دقیقه

نام دبیر:

نام مدرسه:

پارم	متن سوال	جواب
2	<p>A. درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.</p> <p>(الف) اعداد صحیح مثبت همان اعداد طبیعی هستند.</p> <p>ب) حاصل ضرب هر عدد صحیح در قرینه‌اش برابر صفر است.</p> <p>ج) حاصل $50+32$ یک عدد مثبت است.</p> <p>د) اگر حاصل تقسیم دو عدد صفر شود، آن دو عدد مساویند.</p>	
2	<p>B. جاهای خالی را با کلمه یا عدد مناسب پر کنید.</p> <p>(الف) بزرگ‌ترین عدد صحیح منفی دو رقمی، عدد ..... است.</p> <p>ب) قرینه‌ی قرینه‌ی هر عدد با آن عدد ..... است.</p> <p>ج) در تساوی $-7 = \square - 15$ جای خالی عدد ..... می‌باشد.</p> <p>د) عددی که یک واحد از 45 کوچک‌تر است، عدد ..... است.</p>	
2	<p>C. در هر یک از پرسش‌های زیر، گزینه‌ی صحیح را مشخص کنید.</p> <p>(الف) کدام عدد از قرینه‌ی -5 بزرگ‌تر است؟</p> <p>☐ -4 (4) ☐ $+4$ (3) ☐ -6 (2) ☐ $+6$ (1)</p> <p>ب) حاصل عبارت $(-6 + 4) \times (-5 + 7)$ برابر است با:</p> <p>☐ -4 (4) ☐ $+17$ (3) ☐ $+4$ (2) ☐ -17 (1)</p> <p>ج) دمای هوای تهران 8 درجه بالای صفر و کرج 9 درجه سردتر از تهران است. دمای هوای کرج برابر است با:</p> <p>☐ -17 (4) ☐ $+1$ (3) ☐ $+17$ (2) ☐ -1 (1)</p> <p>د) اگر میانگین دو عدد -27 و یکی از اعداد -6 باشد، عدد دیگر برابر است با:</p> <p>☐ -27 (4) ☐ -54 (3) ☐ -21 (2) ☐ -48 (1)</p>	

آزمون تشریحی شماره (2)

تاریخ آزمون:

کلاس:

نام و نام خانوادگی:

زمان: 60 دقیقه

نام دبیر:

نام مدرسه:

بارم	متن سؤال	ردیف
1	<p>D. سؤالات تشریحی: برای حرکت انجام شده روی محور، یک جمع بنویسید و حاصل را به دست آورید.</p>	-1
1	<p>داخل $\square$ عدد مناسب قرار دهید.</p> <p>(الف) $\square + (-11) = -6$ (ب) $-8 - \square = -10$</p>	-2
1	<p>عددها را با هم مقایسه کنید.</p> <p>(الف) $-9 \square 15$ (ب) $-18 \square -28$</p>	-3
0/5	<p>عدد قبل و بعد -29 را بنویسید.</p> <p>$\dots, -29, \dots$</p>	-4
2	<p>حاصل جمع و تفریق‌های زیر را با رسم دایره توپر ● نشان‌دهنده‌ی -1 و توخالی ○ نشان‌دهنده‌ی $+1$ به دست آورید. $-5 + 7 =$</p> <p>(الف) $+8 - 3 =$</p>	-5
1	<p>الگوی عددی مقابل را کامل کنید.</p> <p>$\dots, \dots, -2, 0, 2, 4, \dots, \dots$</p>	-6
1	<p>عبارت -2×3 را روی محور نشان دهید و حاصل را به دست آورید.</p>	-7

آزمون تشریحی شماره (2)

تاریخ آزمون:

کلاس:

نام و نام خانوادگی:

زمان: 60 دقیقه

نام دبیر:

نام مدرسه:

بارم	متن سؤال	ردیف
	حاصل ضرب عددهای روی رأس‌های مربع، روی ضلع‌های آن نوشته شده است. جاهای خالی را کامل کنید.	-8
1	 -32 +5 3	
2/5	حاصل عبارت‌های زیر را به‌دست آورید. (الف) $-9 - (+3) =$ (ب) $(-32) \div (-4) =$ (ج) $(-9 + 3) \div (3 - 5) =$	-9
2	جمع و تفریق اعداد زیر را به روش جدول ارزش مکانی به‌دست آورید. (الف) $-48 + 36 =$ (ب) $154 - 679 =$	-10
1	دماهی هوای قزوین 9 درجه زیر صفر و همدان 5 درجه سردتر از قزوین است. دماهی هوای همدان چند درجه است؟	-11

پاسخنامه آزمون تشریحی شماره (۱)

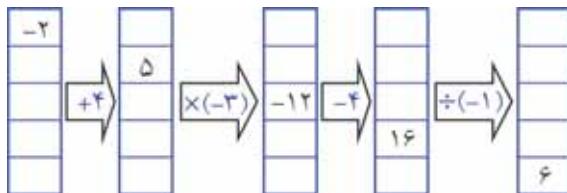
د) قرینه اش	ج) بزرگتر	ب) منفی	الف) -1	-1
د) غلط	ج) غلط	ب) درست	الف) غلط	-2
		$\square \div (-3) = -8 \longleftrightarrow (+24)$	الف) سه واحد بیشتر از (-9)	-3
		(-1) $\longleftrightarrow$ (ج) در هر عددی ضرب شود آن را فرینه می کند	د) حاصل ضرب دو عدد طبیعی است $\longleftrightarrow$ طبیعی	
4 (D)	3 (C)	2 (B)	4 (A)	-4
				-5
الف) $5 \times (-2) = -10$				
ب) $(-5) + (+8) = (+3)$				
~~$(-8) \times (+2)$~~ $\square$ ~~$(-8) \div (-2)$~~	$\overset{-16}{\cancel{(-8) \times (+2)}} \square \overset{+4}{\cancel{(-8) \div (-2)}}$	$-103 \square +103$		-6
~~$-7 + 7 = 0$~~	~~$-7 - (-7) \square 0$~~	$-1 \square -12$		
-31, -8, 0, +1, +4, +25				-7
الف) $-3 - (-8 + 5) \times (+4) = -3 - \cancel{(-3)} \times +4 = -3 + 12 = +9$	$\overset{-3}{\cancel{-3 - (-8 + 5) \times (+4)}} = \overset{+3}{\cancel{-3 - (-3) \times +4}} = -3 + 12 = +9$			-8
ب) $\left[\overset{+6}{\cancel{(-42) \div (-7)}} \right] \times \left[\overset{+20}{\cancel{-8 + (+28)}} \right] = (+6) \times (+20) = +120$				

پاسخنامه آزمون تشریحی شماره (۱)

$\begin{array}{c cc c} & \text{صدگان} & \text{دهگان} & \text{یکان} \\ \hline -1 & -7 & -8 & \\ +2 & +3 & +6 & \\ \hline +1 & -4 & -2 & \end{array}$ $+100 - \cancel{40}^{\cancel{-42}} = +58$	-9
$\frac{(-75) \times (+13)}{(-39) \times (-50)} = \frac{\cancel{3}^1 \times \cancel{25}^1 \times \cancel{13}^1}{\cancel{3}^1 \times \cancel{13}^1 \times 2 \times \cancel{25}^1} = \frac{-1}{+2} = -\frac{1}{2}$	-10
$-724 = -700 - 20 - 4$	-11
(الف) $(+11) - (-9) = +11 + 9 = +20$ ۲۰ واحد با هم فاصله دارند. (ب) $-39 < -38 < -37$	-12
(الف) دمای هوای قم $3 \times (+7) = +21$ (ب) میانگین دمای دو شهر $(+28) \div 2 = 14$	-13
$\cancel{+5}^{+1} \cancel{-4}^{+2} + \cancel{7}^{\cancel{-5}} = +1 + 2 = +3$	-14
$\frac{-1-2-3-4-5}{+5-4-3-2-1} = \frac{-15}{-5} = (-15) \div (-5) = +3$	-15

«سوالات تكميلی فراتر از سطح كتاب درسي»

1- جاهای خالی را كامل کنيد.

2- ميانگين 4 عدد صحيح، 56- است. اگر ميانگين دو تاي آنها 44- باشد و اين دو عدد، يكى 3 برابر ديگري باشد، آن دو عدد را بيايد.

3- ميانگين درجه حرارت سه نوع شيريني يزدي، دانمارکي و كشمسي، 9 درجه بالاي صفر است و ميانگين دو نوع شيريني يزدي و دانمارکي 6 درجه بالاي صفر است. اگر دمای شيريني يزدي 3 برابر شيريني دانمارکي باشد، دمای دو شيريني يزدي و دانمارکي را بيايد.

4- حاصل عبارت مقابل را بيايد.
 $1-2+3-4+5-\dots+17-18+19-20=?$

5- حاصل عبارت مقابل را بيايد.
 $-[-2 - 3 - (-1)] \div (+4) =$

6- يك كرم شبتاب هر روز 5 متر بالا مى رود و شبها 2 متر پايین مى آيد. چند روز طول مى كشد که يك ديوار 29 متری را بالا برود؟

7- ميانگين اعداد صحيح بين 27- تا 30+ را بيايد.

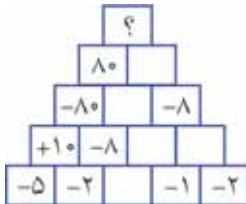
8- حاصل جمع تمام اعداد دو رقمي مثبت و منفي چند مى شود؟

9- حاصل عبارت رو به رو را بيايد.
 $(+50) \times (+49) \times \dots \times (-2) \times (-3) =$

10- حاصل عبارت مقابل را بيايد.
 $(-18 \div (-6 \div (-2))) - (-18 \div (+6)) \div (-3) =$

«سوالات تکمیلی فراتر از سطح کتاب درسی»

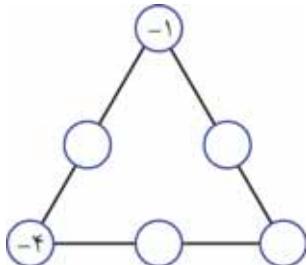
11- به جای علامت ؟ عدد مناسب بگذارید.

12- جسمی را تا 27 درجه سانتی گراد سرد کرده‌ایم. اگر دمای اولیه جسم قرینه سه برابر میانگین دو عدد -2 و 6 باشد، حساب کنید، دمای فعلی جسم چند درجه است؟

13- مجموع جملات ششم و هفتم را بیابید.

14- به جای ○ اعدادی را بگذارید که حاصل هر خط با هم برابر باشد.

15- حاصل عبارت‌های زیر را بیابید.

الف) $-2 + -3[(-6 \times -4 \div (-3)) + 3 \times -2] =$

ب) $(3 - 4)(5 - 7)(8 - 5) - 2 \times -(-3) =$

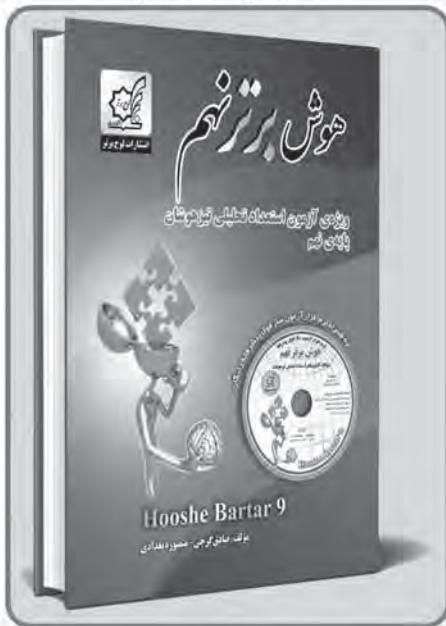
ج) $-1 - 2 - 3 - 4 - \dots - 100 =$

د) $\frac{-10 - (-8 - 2 \times -4) - (-10)}{3999 - 839 \times -24} =$

هـ) $\frac{4 - (4 - (4 - (4 - 5)))}{(3 - 2)(4 - 3)(2 - 1)} =$

و) $-64 - (-2) \times (-3 + 3 - (-2) + 1) \times (+5 - 4 + (-1)) =$

هوش برتر نهم

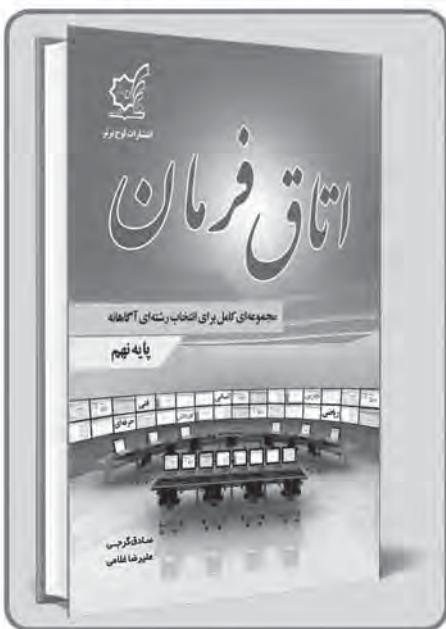
سوالات استعداد تحلیلی آزمون تیزهوشان نهم
با نرم افزار آزمون ساز رایگان

اهمارت نهم

آموزش ریاضی تیزهوشان و نمونه دولتی نهم
با نرم افزار آزمون ساز رایگان

اقوّق فرمان نهم

انتخاب رشته آکاها نه و موفق در پایه نهم

فلمت بوک ریاضی نهم

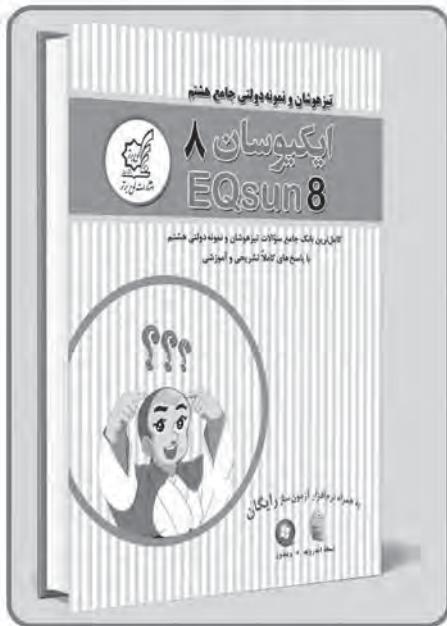

آموزش سریع، آسان و کامل ریاضی

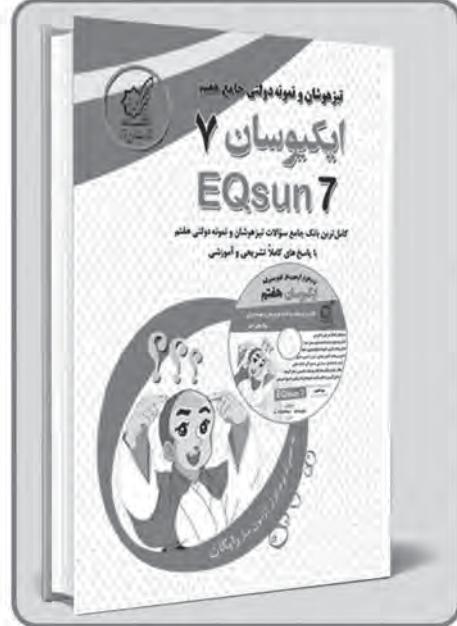
برای آشنایی بیشتر و دریافت بخشی از متن کتاب‌ها QRcode مقابل کتاب را اسکن کنید.

ایکیوسان هشتم

کامل ترین بانک سوالات تیزهوشان و نمونه دولتی
تمام دروس پایه هشتم (با نرم افزار آزمون ساز رایگان)

ایکیوسان هفتم

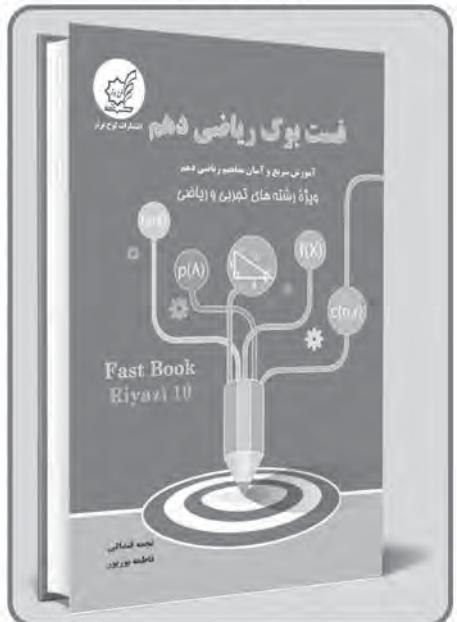
کامل ترین بانک سوالات تیزهوشان و نمونه دولتی
تمام دروس پایه هفتم (با نرم افزار آزمون ساز رایگان)

دکتر شو زیست دهم لوح برتر آموزش و تست کنکور

آموزش به سبک کنکور همراه با تست های جامع
(با نرم افزار آزمون ساز رایگان)

قلم بوك رياضي دهم تجربی و رياضي

آموزش سریع، آسان و جامع ریاضی

لوح برتر انتخاب برتر

تلفن های ثبت سفارش و خرید:

۰۲۱ - ۹۶۹۷۱۹۷۰

۹۶۹۷۲۴۷۸

۹۶۹۷۱۸۰۳

۹۶۱۷۵۰۵۳

ارتباط با انتشارات لوح برتر:

تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی
بین لبافی نژاد و جمهوری، پلاک ۱۲۱۳

Lohebartarpub **Lohebartar** www.Lohebartar.ir

سامانه پیامکی: ۵۳۶۴...۵۳۶